

Monumentnummer*: 521006

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 mei 2002
Kadaster deel/nr 82727/37

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Wijk en Aalburg Altena Noord-Brabant

Locatiennaam Locatieomschrijving
Wijk en Aalburg

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Aalburg F 1472

Omschrijving**

Inleiding

Forse voormalige BOERDERIJ met dwarsdeel, gelegen aan de noordelijke zijde van de Polstraat in Aalburg. De kortgevelboerderij dateert getuige een gevelsteen uit 1857 en kan typerend worden genoemd voor het westelijke deel van het rivierengebied en in het bijzonder het Land van Altena. De boerderij bezit enige sobere stijkenmerken in Eclectische trant, zoals de klassieke omlijsting van de hoofdentree en de door een fors hoofdgestel afgesloten klokgevel. De boerderij is vrij gaaf behouden gebleven, al werden in het recente verleden enige wijzigingen aan het voormalige bedrijfsgedeelte uitgevoerd. In de rechter zijgevel werd een grote moderne pui aangebracht. Tevens werd het onderste deel van het rechter dakvlak voorzien van een doorlopende glazen strook. Voorts werden enige gevelopeningen gewijzigd. Inwendig bleven ondanks een aantal modernisering, diverse authentieke elementen bewaard.

Omschrijving

Forse kortgevelboerderij met dwarsdeel, met rechthoekige plattegrond, één hoge bouwlaag en een zadeldak met wolfeinden boven voor- en achtergevel.

Het voorhuis bezit binnen de kap nog een woonverdieping. Het dak is geheel gedekt met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen (moderne variant) en draagt op de nok een bakstenen schoorsteen. Eenvoudige zinken goten. Het linker dakschild van het voormalige

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bedrijfsgebouwe is aan de onderzijde voorzien van een glasstrook. De gevels zijn gemetseld in baksteen in kruisverband en voorzien van een gepleisterd plint. Vensters en ingangen in het woongedeelte bezitten ter afsluiting anderhalfsteens strekken. De voorgevel bezit een ingezwenkte topgevel (klokgevel), afgesloten door een fors houten hoofdstel. De gevel is symmetrisch van indeling en bezit in de middenas de hoofdingang, voorzien van een klassieke houten omlijsting met pilasters met Ionische kapitelen en een hoofdstel. De ingang heeft een hardstenen dorpel, een kozijn met kwartholprofiel en een paneeldeur met kussenpanelen en een tweeruits bovenlicht. Aan weerszijden bevinden zich twee vensters met kozijnen met luikspanning, houten lekdorpels, achtruits schuiframen en authentieke paneelluiken. De verdieping bevat drie vensters met 6-ruits schuiframen. De rechter zijgevel heeft in het woongedeelte een klein venster met rollaag, kozijn met luikspanning, vierruits raam en luiken. Rechts hiervan een opkamervenster met zesruits schuifraam en paneelluiken. Hieronder een keldervenster. Het voormalige bedrijfsgebouwe bevat wat betreft de rechter zijgevel een moderne, inpandig gelegen glaspui van de keuken, rechts hiervan een kozijn met opgeklampte staldeer en geheel rechts een gemoderniseerde gevelopening.

De linker zijgevel heeft geheel rechts een venster als in de voorgevel. In het middendeel van de gevel bevinden zich twee vensters met rollagen, zesruits schuiframen en paneelluiken en links hiervan een ingang met vernieuwde houten deur en tweeruits bovenlicht. Rechts van de ingang een gevelsteen met opschrift: FRANS & TRUUS/ JANSEN/ 1.3.1977. Verder naar rechts een gevelsteen met opschrift: DE EERSTE STEEN/ GELEGD DOOR/ J. DE MANDT/ 13-5-1857. In het bedrijfsgebouwe links bevindt zich de grote dwarsdeelingang met dubbele houten opgeklampte deeldeer. Voorts een tot groter venster omgevormd voormalig stalvenster. De achtergevel heeft beneden drie getoogde betonnen stalvensters met vierruits ramen. Geheel bovenin een klein zoldervenster. Het inwendige van de boerderij bevat nog een aantal authentieke elementen, zoals de centrale middengang met deels authentieke vloer van zwart arduinen tegels. Diverse geprofileerde deurkozijnen met paneeldeuren met originele gehoute afwerking. Eenvoudige enkelvoudige houten balklagen. Kelder met balklaag, waarboven opkamer. In de linker voorkamer een fraaie houten wand met architraaflijsten, bedsteden en paneeldeuren. In de rechter voorkamer eveneens een houten wand. Op de driebeukige deel een drietal trekbalen met twee stijlen met korbelen. Forse gordingenkap.

Het erf wordt aan de straatzijde afgesloten door een nieuw ijzeren hekwerk in historische trant. Op het erf voorts diverse oude fruitbomen, een beukenhaag en een weide met boomgaard.

Waardering

Het object is van algemeen belang. Het heeft cultuurhistorische waarde als onderdeel van een gaaf bewaard boerderijcomplex, dat weliswaar zijn oude functie heeft verloren, maar opvalt door de volledigheid en specifieke rangschikking van de verschillende gebouwonderdelen en restanten van de vroegere erfaanleg. Het heeft architectuurhistorische waarde als goed en gaaf voorbeeld van een middelgrote kortgevelboerderij met dwarsdeel uit het midden van de 19de eeuw, van een in het Land van Altena streekeigen boerderijtype, gekenmerkt door het voorhuis met voorname, hoog opgaande symmetrisch ingedeelde voorgevel, ditmaal afsluitend met een klokgevel, het zadeldak met klein wolfeind boven de kopgevels en de dwarsdeelopzet met deeldeuren in één der zijgevels, veelal onder een licht opgewipt dak. Het heeft ensemblewaarden als essentieel onderdeel van een harmonisch geheel, te weten een boerderijcomplex, verder bestaand uit een bakhuis, een kleine schuur, een grotere voormalige veeschuur, een voormalig toiletgebouwtje, diverse groenelementen en een tuin met hekwerken. Voorts als karakteristiek onderdeel van de (deels) historische bebouwing aan de Polstraat, waar de boerderij en de schuur door hun prominente ligging evenwijdig aan de openbare weg een bijzondere plaats innemen. Het object is van belang wegens de kwaliteit van de samenstellende onderdelen, bestaande uit boerderij met gave hoofdvorm, gevelindelingen en detailleringen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven
Boerderijen, molens en bedrijven
Voorwerpen op pleinen en dergelijke
Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)
Boerderij (M)
Erfscheiding(D)
Boerderij (M)

Functie

Erfbeplanting
Boomgaard
Hek
Boerderij(M1)